

ülkelerinin kapsanmasına yol açan bu periyod sınırlaması tartışılıyor. Lij'de özellikle Japonya dahil Asya ülkelerinden gelen delegeler bu tutuma karşı çıktılar. Hatta bu tutumu bir Avrupa-merkezcilik olarak gördüklerini belirtip, protesto ederek bu salıymayla ilişkilerini kesceklerini açıkladılar. Bunun üzerine "konuyu tam olarak bağlamayalım, tartışmayı sürdürünelim" dendi. Bu toplantının da koordinatör durumundaki Brodolini Vakfı'nın bülteninde sürdürülmesine karar verildi. Benden de toplantıda yaptığım ve özellikle Asya, Afrika ve kimi Doğu Avrupa ülkelerinden gelen delegelerin destekledikleri konuşmamı bir mektupla özetlememi istediler. Bu mektubu şu sızalar yayınlanacak olan yeni bülten de yayınlayacaklarını belirttik. Bu metnin birer kopyasını da ekte gönderiyorum. Olumlu bir sonuç alınabileceğinden pek ümitli değilim. Eğer önümüzdeki aylarda beklenmedik bir gelişme olmazsa, bu ikinci cildin yayınlanmasının, aşkca karşı çıkılmaması ama gerçekleştirilmesi için gerekli sabaga girilmemiş bir iş olarak kalacağına eminim. Batı Avrupa'nın sosyal demokrat enstitülerinden ve Doğu Avrupa'nın parti araştırma enstitüleri ile bilimler akademilerinden gelen delegelerin belirleyici olduğu bir yapıda, diplomatik ilişkilerin, dergelerin ^{hassaslığında} Asya-Afrika-Latin Amerika ülkeleri kapsanarak yeni, karmaşık olabilecek problemlerle karşılaşılabilir istemiyor. Bu konuda elime yeni bir şeyler gese elbette hemen size iletacağım. Sizlerin de yazacağınız yazıyı mümkünse doğrudan, bunu uygun bulmazsanız benim aracılığınla söz verdiğimiz süre içinde iletmenizi diliyorum.

Mektuba ek olarak İTH'ye tanıtılan bir broşürün fotokopilemini de yolluyorum. Bu kısa metinde ilk ilişki için yararlı olabilecek bilgiler var. 1985'te sunduğum "1945-1955 döneminde Türkiye'de sendikacılığın ABD Modelinde Yeniden Reorganizasyonu" ve 1986'da sunduğum "Türkiye Örneğinde İşçi Göçü ile İşçi Hareketleri İlişkisi" konulu tebliğlerim şu anda yanınızda yok. Bunlardan ikincisinin Meti'ye postalandığını sanıyorum. Eğer yanlıyorsanız Nisan'da bunalara gelince veririz. Zafer ilgileriyorsa

üniversite adresine hemen yollayabilirim. Bu "forum" a Türkiye'den katılımı sağlamamı gerekir kanısındayım. Üstelik bunu benden daha büyük bir yeterlilikle yapacak arkadaşlar, özgeçmişinizle ilgili yapmalıyız diye düşünüyorum. 1987 Eylül'ündeki konferansta Baş İş Hareketi ve İşçi Hareketi ana tartışma konusu olacak. Bu konuda Türkiye'den bir tebliği olabilse, ne iyi olur! Ne dersiniz, düşünür müsünüz? Eğer sizin bakımınızdan mümkünse, kim yapabilir?

Kısaca yazmak istediğim üçüncü konu yakında çalışmaya başlayacağım Uluslararası Sosyal Tarih Enstitüsü. Bunun Türkiye biriminin oluşturulması, 19. yüzyılın ortalarından günümüze işçi ve sendika hareketine ilişkin her sesit (dergi, gazete, kitap, broşür, bildiri, fotoğraf, film, afiş, rojet v.s. v.s.) malzemenin toplanması, bu alanda bibliyografya çalışmalarının ve doküman yayın çalışmalarının yapılması, olabilen en geniş ölçüde kolektifleştirmemizi öneriyorum. Benim önümüzdeki yıllar boyunca harcayacağım emek, özellikle ilgili koleksiyon ve malzemenin kurtulması (yalnız SEKA'ya ve Emriyet Müdürlüğüne gitmekten değil, yangından ve çürümekten de kurtulması), arşivlerin kullanımına açılması ya da bağışçı ve ödünç vericinin isteğine göre belli bir süre muhafaza edilmesi, gelişkin bir bibliyografya çalışmasını yapılması... ancak, yaygın ve şekilli bir destek sağlanırsa, amaca gerketten yardımcı olabilir.

İkinciden her alanda destek istiyorum, bu Türkiye Birimini gerket niteliği ile, kolektif bir iş olarak değerlendirip, ortaklaşa bir biçimde yapmaya geçirmemizi diliyorum. Türkiye Biriminin kuruluşu ile ilgili proje önerimde yolda bir toplanacak ve gerek Türkiye'den gerekse Türkiye dışından konuyla ilgili en önde gelen kişilerden oluşacak bir danışma kurulu önermiştin. Bu önerimi de kabul ettiler. Ne var ki, böyle bir toplantı ancak 1987 sonlarında düzenleyebileceğimiz gibi görünüyor. Çalışmaların hızla belirli bir olgunluk derecesine ulaşması için, daha bu toplantı öncesinde sizden her türlü önerinizi, kısa notlar biçiminde de olsa

iletmenizi diliyorum. Ben tüm koleksiyonumu bir çekirdek oluşturmak üzere Enstitü'ye devediyorum. Bu başlangıcı öteki devinlerin, ödün, ver-
melerin, his yoksa mikrofiş ya da mikrofilm kopya çıkartılmasına izin
vermelerin izlenmesi umuduundayım. Yılda 80-100,000 Gulden civarında
bir parayı da - esas olarak Hollanda Sendikaları, bu sendikaların
sahibi olduğu bir sigorta şirketi ve Bilimler Akademisinin katkısıyla oluşturu-
şeyli alimler için kullanabileceğimizi anlaşıyor. Kişisel ^{malzeme} bağışları dışında
Türkiye'den kurumsal bağışlar da olacağına beşer. Bunların sistemli bir satınalma, tar-
momlama programı ile desteklenmesi halinde sonuçtan umutluyum.

İlk fusatta görüşebilirsek, olanaklıysa bundan önce yazışabilirsek
sevinceğim.

Sevgi, selam ve başarı dilekleriyle. Nese'ye, Birroz'a sevgiler.

Orhan